

تاریخ مختصر سیاسی و اجتماعی بروجرد

علی محمد احمدی طباطبائی

ویراستاران

مجتبی مقدسی، غلامرضا عزیزی

انتشارات حروفیه

۱۳۸۲

فهرست‌نویسی پیش از انتشار کتابخانه‌ی ملی جمهوری اسلامی ایران

احمدی طباطبائی، علی محمد، ۱۳۱۸ -

تاریخ مختصر سیاسی و اجتماعی بروجرد

علی محمد احمدی طباطبائی - تهران: حروفیه فرهنگیان، ۱۳۸۴ - ۱۶۰ ص.

ISBN 909-7700-407-4

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

کتابنامه: به صورت زیرنویس.

۱ بروجرد، ۲ بروجرد - تاریخ، الف شواش

۲ الف ۲۰۷۵۱ DSR ۹۵۵ ۵۲۳۲

کتابخانه ملی ایران ۲۸۴ - ۳۵۹۶

تاریخ مختصر سیاسی و اجتماعی بروجرد

علی محمد احمدی طباطبائی

ویراستاران: مجتبی مقدسی، غلامرضا عزیزی

ناشر: انتشارات حروفیه، تهران، صندوق پستی ۵۳۳ - ۱۶۳۱۵

تلفن: ۳۳۱۳۹۷۷۷ - ۰۹۱۲۱۳۸۰۲۶۳ - ۸۸۸۳۹۹۲۳

چاپ اول: ۱۳۸۴

شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

آماده‌سازی چاپ: کارگاه انتشارات حروفیه

طرح روی جلد: احمد مقدسی

حروف نگار و صفحه‌آرا: آذر جوهرچی

چاپ و صحافی: شرکت چاپ و نشر لایلا

شابک: ۹۶۴ - ۷۷۰۰ - ۴۰۷ - ۴

فهرست مندرجات

عنوان	صفحه
پیش‌گفتار	۹
مدخل	
مروری کوتاه بر جغرافیای تاریخی و سیاسی بروجرد	۱۱
سابقه‌ی تاریخی و وجه تسمیه‌ی بروجرد	۱۲
گویش بروجردی	۱۶
فصل اول: بروجرد در دوران باستان	
موقعیت بروجرد در دولت عیلام	۱۷
بروجرد در زمان هخامنشیان	۱۸
بروجرد در زمان اسکندر مقدونی	۱۹
بروجرد در زمان اشکانیان	۲۰
بروجرد در زمان ساسانیان	۲۱
فصل دوم: بروجرد از انقراض ساسانیان تا روی کار آمدن صفویان	
بروجرد پس از انقراض ساسانیان	۲۵

۲۶	امویان
۲۷	بروجرد در زمان خلفای عباسی
۲۹	بروجرد در عصر حکومت‌های ایرانی بعد از حمله‌ی اعراب
۳۰	سلجوقیان
۳۱	قتل خواجه نظام‌الملک در بروجرد
۳۲	خوارزمشاهیان و مغول
۳۳	بروجرد و اتابکان لر
۳۴	بروجرد در حمله‌ی تیمور
	فصل سوم: بروجرد در دوران اسلامی، از صفویه تا مشروطه
۳۸	بروجرد در دوران صفویه
۴۰	بروجرد در دوران زندیه
۴۱	بروجرد در آغاز سلطنت قاجاریه
۴۲	بروجرد در دوران سلطنت ناصرالدین شاه
۴۴	بروجرد در دوران سلطنت مظفرالدین شاه
	فصل چهارم: بروجرد از مشروطیت تا قدرت‌یابی رضاشاه
۴۷	مناطق قدیمی بروجرد و ترکب ساکنان آن در دوران مشروطه
۴۹	نقش مردم بروجرد در انقلاب مشروطه
۵۱	قتل ناصرالدین شاه و اوضاع اجتماعی بروجرد
۵۵	مشروطه خواهان بروجرد
۵۶	مشروطه خواهان بروجردی در استبداد صغیر
۵۹	چگونگی اعدام و قتل سید جمال‌الدین واعظ اصفهانی در بروجرد
۶۱	احمد شاه و مشروطه
۶۴	چالش‌های پیش‌رونده
۶۶	مجلس و مردم بروجرد
۶۹	قدرت‌یابی سردار سپه
۷۲	بروجرد در قدرت‌یابی سردار سپه

۷۴		سرنوشت جمهوری
۷۶		مختصری از گذشته
۷۸		عارف قزوینی شاعر ملی ایران در بروجرد
۸۳		بروجرد پس از کودتای ۱۲۹۹ ش
		فصل پنجم: رویارویی تجدد و سنت، شکل‌گیری فرهنگ نوین
۸۵		شکل‌گیری فرهنگ نوین و سار و کارهای اداری در بروجرد
۹۱		آیت الله العظمی بروجردی ستاره‌ای راهنما
۹۸		شماری دیگر از فرهیختگان بروجرد
۹۹		دکتر عبدالحسین زرین کوب
۱۰۰		استاد عبدالمحمد آیتی
۱۰۲		بروجرد پس از شهریور ۱۳۲۰
۱۰۴		مبارزات مردم بروجرد در ماجرای نهضت ملی شدن نفت
۱۱۳		نخست وزیر مجدد دکتر محمد مصدق
۱۱۶		آنچه در بروجرد گذشت
۱۱۹		عزل دکتر علی امینی و ..
۱۲۰		طنز انتخابات
		فصل ششم: نمایی از زندگی اجتماعی و فعالیتهای صنعتی
۱۲۳		خصیلت‌های اجتماعی و عادات
۱۲۴		صنایع بروجرد
۱۳۳		پیوست‌ها و نساویر
۱۵۹		منابع و مآخذ

پیشگفتار

مدتها بود که ضرورت تدوین رویدادهای گذشته، بالاخص بازگویی حوادث تاریخی عصر مشروطه، و مبارزات و کامیابی و ناکامی های مردم «شهرستان بروجرد» در آن دوران، ذهنم را به خود مشغول کرده بود تا آنجا که بیم و هراس از ناتوانی جسم و عدم توفیق در این راه سبب شد تا به کمک صاحب نظران و دوست داران ارجمند و بزرگواری که در این راه یار شاطر بودند و نیز با استفاده از منابع در دسترس، تدوین تاریخ مختصر سیاسی - اجتماعی شهرستان بروجرد، آن هم با کمی مقدار، نصیب گردد. در اینجا وظیفه دارم از مساعی و راهنمایی های پر ارج استاد عبدالمحمد آیتی و نیز از همیاری های بی دریغ دکتر صادق طباطبائی و از لطف دوست بزرگوaram آقای مرتضی سهیلی که با قرار دادن یادداشت های ارزشمند مرحوم کاوسی - نجارزاده، کمک بزرگی ارزانی داشت و همچنین آقای حسین سجادی که مبارزات دوران ملی شدن صنعت نفت را یادآور گردید و همچنین از راهنمایی های برادر ارجمندم شجاع احمدی طباطبائی که در بیان رویدادهای تاریخی سهم بسزایی را ایفا نمود، همچنین آقایان غلامرضا عزیزی و مجتبی مقدسی محققان و پژوهشگران تاریخ و فرهنگ لرستان که علاوه بر راهنمایی ها و مساعدت های فراوان، ویرایش کتاب فوق را نیز بر عهده داشته اند تشکر و قدردانی نموده و توفیق روزافزونشان را آرزو مندم.

دی ماه ۱۳۸۲

علی محمد احمدی طباطبائی